

108213 - Bezwaar tegen toelaatbaarheidsverklaring SO cluster 4 gegrond, omdat onderzoek wijst op cluster 2.

ADVIES

in het geding tussen:

[bezwaarde], wonende te [woonplaats], bezwaarde
gemachtigde: de heer mr. J. van Weers

en

[samenwerkingsverband] , gevestigd te [vestigingsplaats], verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 16 april 2018 heeft bezwaarde bij verweerder een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit tot toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs voor [leerling].

Verweerder heeft op 30 april 2018 de Commissie verzocht advies uit te brengen over het bezwaarschrift en heeft daarbij het verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 20 juni 2018 te Utrecht.

Bezwaarde was ter zitting aanwezig en werd bijgestaan door zijn gemachtigde.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig [beleidsmedewerker], beleidsmedewerker en [onderwijsadviseur], onderwijsadviseur.

[moeder], de moeder van [leerling], heeft niet gereageerd op de kennisgeving van de hoorzitting.

Namens [schoolbestuur], het schoolbestuur van [school] (verder: de school), waren aanwezig [bestuurder], bestuurder en de heer mr. R.P. Hendriks als gemachtigde.

Ter zitting heeft bezwaarde nadere stukken ingediend waaronder een cognitieonderzoek over [leerling] dat op 19 juni 2018 gereed was gekomen. Verweerder heeft desgevraagd aangegeven van deze stukken kennis te willen nemen. Het schoolbestuur had tegen de stukken geen bezwaar.

De Commissie heeft de stukken toegelaten, een leespauze ingelast, en daarna het onderzoek ter zitting voortgezet.

2. DE FEITEN

1. Bezwaarde is de met ouderlijk gezag belaste vader van [leerling]. [leerling] is geboren op [datum] 2010. [leerling] woont bij zijn vader, die hem opvoedt. Volgens bezwaarde is de moeder van [leerling] op de hoogte van de procedure, en steunt zij deze ook.
2. [leerling] gaat twee volledige dagen per week naar school. De andere dagen ontvangt hij thuis onderwijsondersteuning via een vriendin van bezwaarde.
3. Op 26 maart 2018 heeft verweerder op aanvraag van het schoolbestuur [school], een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs (tlv-so) toegekend voor [leerling]. Deze tlv met bekostigingscategorie midden (2) is geldig tot 1 augustus 2019. Het niveau 2 is toegekend

vanwege een taalontwikkelingsstoornis (TOS) waarmee [leerling] bekend is. Het geadviseerde onderwijstype is PI – [school 1] of [school 2].

4. Kentalis is een instelling voor cluster 2 onderwijs, onderwijs voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met een communicatieve beperking. Omstreeks januari 2013 heeft Kentalis [leerling] onderzocht. In aansluiting op dat onderzoek is [leerling] doorverwezen naar behandelgroep [naam]; een groep voor peuters met een TOS. Sinds juli 2014 is [leerling] bij die peutergroep weg en krijgt hij particuliere logopedie.
5. Op 27 oktober 2016 is door een psycholoog van [organisatie] bij [leerling] de SON-R 2 ½-7 afgenomen en zijn klassenobservaties gedaan. De psycholoog concludeerde dat zowel tijdens de observaties in de klas, als in de afstemming met zijn omgeving en tijdens de testafname duidelijk was te zien dat [leerling] beperkt werd door zijn zwakke taalspraak mogelijkheden. Een andere conclusie was dat [leerling], voor zijn leeftijd en zijn cognitieve vermogens, beschikt over opvallend onrustig en impulsief gedrag. De psycholoog adviseerde aanvullend onderzoek.
6. Op 21 januari 2018 heeft de moeder van [leerling] de tlv-aanvraag ondertekend.
7. Op 15 februari 2018 heeft verweerder in het kader van de tlv-aanvraag telefonisch contact gehad met de logopedist van [leerling]. Volgens het verslag heeft de logopedist erop gewezen dat er sprake is van een taalstoornis, maar ook dat de sociaal-emotionele problemen van [leerling] aandacht nodig hebben.
8. Op 19 maart 2018 heeft het Audiologisch Centrum (AC) van Kentalis verslag uitgebracht over een multidisciplinair onderzoek. Uit het onderzoek kwam naar voren dat er sprake is van normaal gehoor. Uit het logopedisch onderzoek kwam naar voren dat er sprake is van een ernstige achterstand op zowel het taalbegrip als de taalproductie. Daarnaast lijkt sprake van een zwakke auditief-fonologische opslag. De conclusie van het AC was dat er sprake is van een TOS. [leerling] en zijn ouders zijn door het AC verwezen naar het aanmeldpunt cluster 2, onder vermelding dat het AC de aanvraag ondersteunt. Daarbij is aanmelding bij Kentalis Zorg besproken wanneer er zorgen blijven over het gedrag van [leerling].
9. Op 23 mei 2018 heeft [trajectbegeleider], trajectbegeleider aanmelding cluster 2, aan de school geschreven dat hij denkt dat de diagnose, dat er bij [leerling] sprake is van een primaire gedragsstoornis, niet op gaat. Hij schrijft verder dat er voor de aanmelding bij cluster 2 een niveaubepaling nodig is aan de hand van gevalideerde toetsen, bijvoorbeeld Cito. Of een volledige afname van het protocol dyslexie om zo de fasen van beginnende geletterdheid vast te stellen. De Commissie van Onderzoek, die beslist over de aanmelding bij de instelling voor cluster 2 onderwijs, zal daar zeker om gaan vragen, aldus [trajectbegeleider].
10. [instelling] is een instelling voor cluster 2 onderwijs. [instelling] heeft op 4 juni 2018 bij [leerling] een niet-verbale intelligentietest afgenomen (disharmonisch profiel met TIQ tussen 105 en 126). [instelling] concludeerde onder meer dat de taalproblemen van [leerling] niet verklaard kunnen worden vanuit een algemeen verminderd cognitief functioneren en dat hij, gezien zijn intellectuele capaciteiten, last zou kunnen hebben van zijn taalproblemen. Volgens het onderzoek van [instelling] voldoet [leerling] aan de criteria voor een arrangement cluster 2.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Bezwaarde

Bezwaarde is het met de tlv oneens omdat bij [leerling] niet de gedragsproblematiek voorop staat maar de taalspraakstoornis. [leerling] heeft meer in zijn hoofd dan wat hij kan uiten en dat geeft hem frustratie. Hij weet wat er met hem aan de hand is en hij wil graag naar school. [leerling] is makkelijk overprikkeld en heeft moeite met veranderingen. De klas waar hij in zit, met dertig leerlingen, draagt daaraan bij. Uit het meest recente rapport van [instelling] (juni 2018) blijkt dat er geen sprake is van probleemgedrag als [leerling] de juiste aandacht krijgt met zijn TOS. Dit is niet alleen de ervaring opgedaan in de testomgeving, maar blijkt ook uit de klassenobservatie van [trajectbegeleider], trajectbegeleider voor verwijzing naar cluster 2. De trajectbegeleider heeft geen gedragsproblemen waargenomen. [organisatie] is ook van mening dat [leerling] past binnen cluster 2. Inmiddels hebben verschillende instanties en deskundigen vier keer schriftelijk verklaard dat het voor [leerling] cluster 2 moet zijn. Maar omdat de school dit anders ziet, houdt verweerder vast aan de tlv voor cluster 4. De tlv belemmert volgens de trajectbegeleider de toelating tot cluster 2.

Het tlv-besluit is onzorgvuldig genomen, omdat het is gebaseerd op een oud verslag van [organisatie]. Bezwaarde heeft in november 2017 een aanvraag om onderzoek bij Kentalis ingediend, maar verweerder heeft die gegevens niet willen afwachten. De school heeft met datum 28 maart 2017 weliswaar een Groeidocument opgesteld, maar dit is met terugwerkende kracht gebeurd en op basis van oude informatie. De tlv was op dat moment al toegekend met de verwijzing naar de PI-school. Bezwaarde heeft mede daarom geweigerd het groeidocument te ondertekenen. Maar de afwezigheid van een inhoudelijk correct groeidocument vertraagt de aanvraag cluster 2.

Verweerder

Er is bij [leerling] sprake van integrale problematiek: er is zowel sprake van gedragsproblematiek als van een TOS. De informatie die ter zitting is overgelegd was ook uit bestaande documenten al af te leiden, en bevat geen nieuwe gegevens voor verweerder. Bij de beoordeling of [leerling] in aanmerking kwam voor een tlv is de afweging gemaakt of hij in aanmerking zou komen voor cluster 2. Het gedrag van [leerling] in de klas houdt geen verband met zijn TOS. [leerling] schrikt als iemand iets onverwachts doet, hij is angstig bij vreemden in het lokaal. Het fysiek agressief gedrag van [leerling] komt vooral in meer complexe situaties naar voren. Situaties waar meer eisen aan hem gesteld worden en hij meer gevoelens van onveiligheid ervaart. [leerling] is gebaat bij een kleine, meer prikkelarme groep met meer individuele begeleiding waar veel duidelijkheid en structuur wordt geboden. Tevens is het van belang dat er expertise aanwezig is om na te gaan waar het gedrag van [leerling] vandaan komt en hem op sociaal- en gedragsmatig gebied verschillende vaardigheden aan te leren. Om die reden adviseert verweerder een pedologisch instituut. Verweerder heeft plaatsing op het ZMOK overwogen maar vindt dit niet passend omdat bij [leerling] intentioneel en bewust negatief gedrag niet voorop staat. Boosheid lijkt voort te komen uit overprikkeling, gevoelens van onveiligheid, controle willen houden op zijn omgeving, onvoldoende verbale mogelijkheden en frustratie. Met de bekostiging op niveau midden kan de school bijvoorbeeld een logopedist inhuren voor een groot aantal uren per week. De tlv staat niet in de weg aan een beoordeling door de instelling voor cluster 2. Het gedrag van [leerling] doet dat wel. Voor de beoordeling van de tlv-aanvraag is niet vereist dat het didactisch niveau van de leerling bekend is.

Belanghebbende

Het schoolbestuur wist niet dat het groeidocument na de afgifte van de tlv is opgesteld. In het groeidocument is opgenomen dat [leerling] twintig tot dertig keer fysiek contact had met medeleerlingen. Dit zijn waargenomen feiten en deze zullen niet op verzoek van bezwaarde uit dit document worden gehaald. Er is dus veel meer aan de hand dan de TOS. De school volgt de ontwikkelingen van kleuters in de school maar toetst hen niet via Cito. Toetsgegevens van [leerling] ontbreken omdat het de school niet lukte om hem te toetsen. De langdurige ervaringen van de school in de begeleiding van [leerling] wijzen erop dat met de tlv-so een juiste beslissing is genomen.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Verweerder is aangesloten bij de Commissie en heeft haar verzocht op grond van artikel 18a lid 12 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) en artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) advies uit te brengen over het bezwaarschrift. Bezwaarde is de vader van de minderjarige [leerling], en derhalve belanghebbende. Het bezwaarschrift is binnen zes weken na verzending van de toelaatbaarheidsverklaring, dus tijdig, ingediend. Het bezwaarschrift is derhalve ontvankelijk.

De Commissie stelt vast dat sinds het onderzoek door Kentalis uit september 2013 voldoende duidelijk is dat [leerling] bekend is met een taalspraakstoornis. Het bestaan van de TOS bij [leerling] is onbetwist. Voor de Commissie is ook voldoende duidelijk dat er bij [leerling] sprake is van moeilijk gedrag. Waar bij [leerling] veel onderzoek beschikbaar is over zijn TOS, ontbreekt onderzoek naar zijn gedrag. In beginsel is dergelijk onderzoek niet vereist voor de beoordeling van een tlv. Maar nu door de verwijzing naar cluster 4 aan de gedragsproblematiek doorslaggevende betekenis wordt toegekend, is een onderbouwing die enkel gebaseerd is op ervaringen met dat gedrag onvoldoende. Daar is in verhouding tot de herhaaldelijk gestelde TOS-diagnose, meer voor nodig.

Bovendien is het mogelijk, gezien de verschillende deskundigenonderzoeken en ervaringen van alle betrokkenen, dat een adequate aanpak van de taalproblematiek een gunstig effect heeft op de gedragscomponent. Of dit het geval is, is vooralsnog onduidelijk omdat het dossier geen blijk geeft van een dergelijke aanpak binnen de setting van de school.

Ook zonder de aanwezigheid van een TOS bij [leerling], had in het voorliggend dossier meer bekend moeten zijn over de inzet op het gedrag van [leerling] en wel zodanig, dat zijn ondersteuningsbehoefte kan worden gerelateerd aan een cluster-4-setting. Verweerder heeft ter zitting nog aangegeven dat uit telefonische navraag bij [organisatie] en bij de logopedist naar voren is gebracht dat er sprake is van gedragsproblematiek. Deze informatie, die door de wijze waarop zij is verkregen niet verifieerbaar is, en ook niet in de context van het gesprek kan worden beoordeeld, brengt evenmin doorslaggevende duidelijkheid waarom [leerling] is aangewezen op een cluster-4-setting.

Vorenstaande leidt ertoe dat op dit moment niet kan worden geoordeeld dat [leerling] is aangewezen op speciaal onderwijs in cluster 4, zodat de Commissie zal adviseren om het besluit niet in stand te laten.

5. ADVIES

De Commissie adviseert het besluit niet in stand te laten omdat op dit moment niet kan worden geoordeeld dat [leerling] is aangewezen op speciaal onderwijs in cluster 4.

Vastgesteld te Utrecht op 11 juli 2018 door mr. J.M. Willems, voorzitter, drs. A.H.T. Gieling, drs. A.A.M. Renders en drs. C. van Vliet, leden, in aanwezigheid van mr. S.J.F. Schellens, secretaris.

mr. J.M. Willems
voorzitter

mr. S.J.F. Schellens
secretaris